A TANÁCS 34/2005/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA

(2005. szeptember 23.)

az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról, valamint a 93/76/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(2005/C 275 E/02)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére [1],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére [2],

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően [3],

mivel:

(1) Az Európai Közösségben szükség van az energia-végfelhasználás hatékonyságának javítására, az energia iránti kereslet szabályozására, valamint a megújuló forrásokon alapuló energiatermelés elősegítésére, mivel viszonylag korlátozottak a lehetőségek az energiaellátás és -elosztás feltételeinek más módon történő rövid és középtávú befolyásolására, akár új kapacitások létesítése, akár az átvitel és az elosztás javítása révén. Ezen irányelv ezért az ellátás biztonságának javításához járul hozzá.

(2) A energia-végfelhasználás nagyobb hatékonysága hozzájárul majd a primerenergia-fogyasztás, illetve a CO2 és más üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentéséhez is. Ezen kibocsátások mértéke folyamatosan nő, és ezáltal egyre nehezebbé válik a kiotói kötelezettségvállalások teljesítése. Az energiaszektorhoz kötődő emberi tevékenységek a Közösség üvegházhatást okozó gázkibocsátásának mintegy 78 %-át teszik ki. Az 1600/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozatban [4] meghatározott hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program szerint további csökkentések szükségesek az Egyesült Nemzetek éghajlat-változási keretegyezménye azon hosszú távú célkitűzésének eléréséhez, amely arra irányul, hogy az üvegházhatást okozó gázok légköri koncentrációja olyan szinten stabilizálódjon, ami megakadályozza az éghajlati rendszer veszélyes antropogén eredetű zavarait.

(3) A megnövelt energiahatékonyság lehetővé teszi a költséghatékony energiamegtakarításokban rejlő lehetőségek gazdaságos kiaknázását. Az energiahatékonyság javítására irányuló intézkedések elérhetővé tennék ezeket az energiamegtakarításokat, és ezáltal hozzájárulhatnának az Európai Közösség energia-behozataltól való függőségének csökkentéséhez. Ezen felül a nagyobb energiahatékonyságú technológiák felé való elmozdulás fokozhatja az Európai Közösségeknek a lisszaboni stratégiában hangsúlyozott innovatív szellemét és versenyképességét.

(4) Az európai éghajlat-változási program első szakaszának végrehajtásáról szóló bizottsági közlemény a közösségi szinten meghozandó, éghajlatváltozással kapcsolatos elsődleges fontosságú intézkedések között említette az energiakereslet szabályozásáról szóló irányelvet.

(5) Ezen irányelv összhangban áll a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel [5], valamint a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel [6], amelyek lehetőséget nyújtanak az energiahatékonyságnak és a keresletoldali szabályozásnak az új energiaellátás alternatíváiként, illetve környezetvédelmi célokra történő felhasználására, lehetővé téve a tagállamok hatóságai számára többek között azt, hogy új kapacitások létesítésére versenytárgyalási eljárást írjanak ki, illetve energiahatékonysági és keresletoldali intézkedéseket – beleértve az ún. „fehér bizonyítványokat” – válasszanak.

(6) Ez az irányelv nem érinti a 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkét, amely előírja, hogy a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy minden háztartási fogyasztó, valamint amennyiben a tagállamok szükségesnek tartják, a kisvállalkozások is egyetemes szolgáltatásban részesüljenek, azaz a tagállam területén belül joguk legyen a meghatározott minőségű villamos energiával való ellátásra, méltányos, könnyen és tisztán összehasonlítható, átlátható árakon.

(7) A villamos energia, a földgáz, a szén és a lignit, a fűtés, sőt néhány esetben a távfűtés és -hűtés kiskereskedelmi piacának a végső fogyasztók számára történt liberalizációja szinte kizárólag jobb hatékonysághoz és alacsonyabb költségekhez vezetett az energiatermelés, -átalakítás és -elosztás terén. Ez a liberalizáció nem vezetett jelentős mértékű versenyhez a termékek és a szolgáltatások szintjén, ami a keresleti oldalon az energiahatékonyság növekedését eredményezhette volna.

([1]) HL C 120., 2005.5.20., 115. o.

([2]) HL C 318., 2004.12.22., 19. o.

([3]) Az Európai Parlament 2005. június 7-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2005. szeptember 23-i közös álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és az Európai Parlament …-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

([4]) HL L 242., 2002.9.10., 1. o.

([5]) HL L 176., 2003.7.15., 37. o. A legutóbb a 2004/85/EK tanácsi irányelvvel (HL L 236., 2004.7.7., 10. o.) módosított irányelv.

([6]) HL L 176., 2003.7.15., 57. o.

(8) Az Európai Közösségen belüli energiahatékonyságról szóló, 1998. december 7-i állásfoglalásában [1] a Tanács jóváhagyta a Közösség egészére vonatkozó azon célkitűzést, amely a végső fogyasztás energiaigényességének 2010-ig évente további egy százalékponttal történő javítására irányul.

(9) A tagállamoknak ezért nemzeti célelőirányzatokat kell elfogadniuk az energia-végfelhasználás hatékonyságának előmozdítása és az energetikai szolgáltatások piaca további növekedésének és életképességének biztosítása érdekében, ezáltal is hozzájárulva a lisszaboni stratégia végrehajtásához. Az energia-végfelhasználás hatékonyságának előmozdítását célzó nemzeti célelőirányzatok elfogadása hatékony szinergiát valósít meg olyan egyéb közösségi jogszabályokkal, amelyek alkalmazásuk esetén hozzájárulnak e nemzeti célelőirányzatok eléréséhez.

(10) Ezen irányelv megköveteli, hogy a tagállamok intézkedéseket tegyenek, és az irányelv célkitűzéseinek teljesítése ezen intézkedéseknek az energia végső fogyasztóira gyakorolt hatásától függ. A tagállamok által tett intézkedések végső eredménye sok olyan külső tényezőtől függ, amelyek a fogyasztók magatartását az energiafelhasználás, valamint az energiatakarékos módszerek alkalmazására és energiatakarékos készülékek használatára való hajlandóságuk vonatkozásában befolyásolják. Ezért, még ha a tagállamok kötelezettséget is vállalnak a célkitűzés elérése érdekében erőfeszítések megtételére, a nemzeti energiamegtakarítási célkitűzés jellegét tekintve csak célelőirányzat, és a 6 %-os célérték elérése tekintetében nem tartalmaz a tagállamokra nézve jogi úton kikényszeríthető kötelezettséget.

(11) Az energiahatékonyságnak a technológiai, magatartásbeli és/vagy gazdasági változásokon alapuló megvalósítására törekvés során el kell kerülni a jelentős negatív környezeti hatásokat, és figyelembe kell venni a társadalmi prioritásokat.

(12) A jobb energia-végfelhasználási hatékonyság elérhető az energetikai szolgáltatások hozzáférhetőségének növelése, és az iránt való kereslet fokozása révén, valamint egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések útján.

(13) Az energiamegtakarítási potenciálnak a piac azon szegmenseiben – például a háztartások területén – történő kiaknázása érdekében, ahol az energiaauditok általában kereskedelmi forgalomban nem hozzáférhetők, a tagállamoknak biztosítaniuk kell az energiaauditok hozzáférhetőségét.

(14) A Tanács 2000. december 5-i következtetéseiben az energetikai szolgáltatásoknak egy közösségi stratégia kidolgozásán keresztül történő előmozdítását az energiahatékonyság javítását célzó, kiemelt jelentőségű cselekvési területként jelölte meg.

(15) Az energiaelosztók, az elosztóhálózati üzemirányítók és a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások javíthatják az energiahatékonyságot az Európai Közösségben, ha olyan energetikai szolgáltatásokat értékesítenek, amelyekhez hozzátartozik a hatékony végfelhasználás, például a beltéri hőkomfort, a háztartási melegvíz, a hűtés, termékek előállítása, a világítás és a hajtóerő. Az energiaelosztók, az elosztóhálózati üzemirányítók és a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások számára a profitmaximalizálás így szorosabban kötődik majd az energetikai szolgáltatásoknak a lehető legtöbb fogyasztó részére történő értékesítéséhez, mint ahhoz, hogy minden fogyasztónak a lehető legtöbb energiát adják el.

(16) Az energetikai szektor piaci szereplőinek nemzeti szervezeti felépítését teljes mértékben figyelembe véve, valamint az energetikai szolgáltatások és az ezen irányelvben előírt, energiahatékonyságot javító intézkedések végrehajtásának támogatása érdekében a tagállamok választhatják azt a lehetőséget, hogy vagy az energiaelosztók, vagy az elosztóhálózati üzemirányítók, vagy a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások, vagy adott esetben e piaci szereplők két vagy valamennyi tagja számára kötelezővé teszik az említett szolgáltatások nyújtását, illetve az említett intézkedésekben való részvételt.

(17) A harmadik felekkel kötött finanszírozási megállapodásokat, mint innovatív gyakorlatot, ösztönözni kell. E megállapodásokban a kedvezményezett elkerüli a beruházási költségeket azáltal, hogy a harmadik fél beruházásának eredményeképpen megvalósuló energiamegtakarítás pénzügyi értékének egy részét a harmadik fél beruházásának és a kamatköltségeknek a visszafizetésére használja.

(18) Annak érdekében, hogy a hálózatos energiák díjszabásai és egyéb szabályozásai jobban elősegítsék a hatékony energia-végfelhasználást, a nagyobb energiafogyasztásra való, nem igazolható ösztönzőket meg kell szüntetni.

(19) A közszektornak valamennyi tagállamban jó példát kell mutatnia a beruházások, az energiafelhasználó berendezések karbantartása és az egyéb ráfordítások, az energetikai szolgáltatások, valamint az egyéb energiahatékonysági intézkedések tekintetében. A közszektort ezért arra kell ösztönözni, hogy az energiahatékonyság javítására vonatkozó megfontolásokat építse be beruházásaiba, értékcsökkenési leírásaiba és működési költségvetéseibe. Tekintettel a tagállamok közigazgatási struktúráinak változatosságára, a közszektor által hozandó különböző típusú intézkedéseket az azoknak megfelelő nemzeti, regionális és/vagy helyi szinten kell meghozni.

(20) Az energiamegtakarítási célkitűzés elérése érdekében hatályba léptetett energetikai szolgáltatásokat, energiahatékonyságot javító programokat és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedéseket az érdekelt felek és a tagállamok által kijelölt közintézmények közötti önkéntes megállapodások révén lehet támogatni és/vagy megvalósítani.

(21) Az energiahatékonyságot javító intézkedések meghatározásakor figyelembe kell venni a költséghatékony technológiai újítások – például az elektronikus mérés – elterjedt használata révén elért hatékonyságnövekedést.

[1] HL C 394., 1998.12.17., 1. o.

(22) Annak érdekében, hogy a végső fogyasztók az egyéni energiafogyasztásukat illetően tájékozottabban hozhassanak döntéseket, el kell látni őket az erre vonatkozó, megfelelő mennyiségű információval, valamint egyéb lényeges – például a rendelkezésre álló, energiahatékonyságot javító intézkedésekről, az összehasonlító végső fogyasztói profilokról, vagy az energiafelhasználó berendezések, köztük a „Factor Four" vagy hasonló berendezések objektív, részletes technikai leírásáról szóló – információkkal.

(23) Ezen irányelv elfogadásával a szén-dioxid-kibocsátásnak az energiahatékonyság fejlesztése által való korlátozásáról (SAVE) szóló, 1993. szeptember 13-i 93/76/EGK tanácsi irányelv ([1]) valamennyi érdemi rendelkezése egyéb közösségi jogszabályok hatálya alá tartozik, ezért a 93/76/EGK irányelvet hatályon kívül kell helyezni.

(24) Mivel az energia-végfelhasználás hatékonyságának elősegítésére és az energetikai szolgáltatások piacának kialakítására irányuló célkitűzéseket a tagállamok nem tudják kellőképpen megvalósítani, és azok jobban megvalósíthatók közösségi szinten, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban. Az ugyanebben a cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez az irányelv nem haladja meg a fenti cél eléréséhez szükséges mértéket.

(25) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ([2]) összhangban kell elfogadni,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

TÁRGY ÉS HATÁLY

1. cikk

Cél

Ezen irányelv célja, hogy a tagállamokban az energia-végfelhasználás hatékonyságának költséghatékony javítását fokozza az alábbiak révén:

a) a szükséges célelőirányzatok, mechanizmusok, ösztönzők, illetve intézményi, pénzügyi és jogi keretek biztosítása a meglévő piaci korlátoknak és hiányosságoknak az energia hatékony végfelhasználása érdekében történő megszüntetése céljából;

b) az energetikai szolgáltatások piacának kialakításához, valamint egyéb, a végső fogyasztókat érintő energiahatékonyságot javító intézkedéseknek a meghozatalához szükséges feltételek megteremtése.

2. cikk

Hatály

Ezen irányelv a következőkre alkalmazandó:

a) az energiahatékonyságot javító intézkedéseket nyújtó szolgáltatók, beleértve az energiaelosztókat, az elosztóhálózati üzemirányítókat és a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozásokat. A tagállamok azonban a kis elosztókat, a kis elosztóhálózati üzemirányítókat és a kiskereskedelmi energiaértékesítő kisvállalkozásokat kivonhatják ezen irányelv 6. és 13. cikkének alkalmazása alól;

b) végső fogyasztók. Az irányelv azonban az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([3]) I. mellékletében felsorolt tevékenység-kategóriákba tartozó vállalkozásokra, valamint a közlekedési vállalkozások azon részeire, amelyek elsődlegesen a repülőgép-üzemanyagok és a tengerészeti bunkerolajok használatára támaszkodnak, nem alkalmazandó;

c) a fegyveres erők, mindössze olyan mértékben, hogy az irányelv alkalmazása ne kerüljön összeütközésbe a fegyveres erők tevékenységeinek jellegével és elsődleges céljával, továbbá a kizárólag katonai célokra használt anyagok kivételével.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

a) „energia": a kereskedelmi forgalomban hozzáférhető energia valamennyi formája, beleértve a villamos energiát, a földgázt (beleértve a cseppfolyósított földgázt és a cseppfolyósított propán-bután gázt), a fűtésben és hűtésben (beleértve a távfűtést és -hűtést) használt valamennyi tüzelőanyagot, a szenet és a lignitet, a tőzeget, a közlekedési üzemanyagokat (a repülőgép-üzemanyagok és a tengerészeti bunkerolajok kivételével), valamint a belső villamosenergia-piacon a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatásáról szóló, 2001. szeptember 27-i 2001/77/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([4]) meghatározott biomasszát;

b) „energiahatékonyság": a teljesítményben, a szolgáltatásban, a termékekben vagy az energiában kifejezett hozam és a befektetett energia aránya;

c) „energiahatékonyság-javulás": az energia-végfelhasználás hatékonyságának növekedése a technológiai, magatartásbeli és/vagy gazdasági változások eredményeképpen;

([1]) HL L 237., 1993.9.22., 28. o.
([2]) HL L 184., 1999.7.17., 23. o.
([3]) HL L 275., 2003.10.25., 32. o. A 2004/101/EK irányelvvel (HL L 338., 2004.11.13., 18. o.) módosított irányelv.
([4]) HL L 283., 2001.10.27., 33. o. A 2003-as csatlakozási szerződéssel módosított irányelv.

d) „energiamegtakarítások”: az a megtakarított energiamennyiség, amely egy vagy több energiahatékonyságot javító intézkedés végrehajtása előtt és után mért és/vagy becsült fogyasztás alapján kerül meghatározásra, biztosítva az energiafogyasztást befolyásoló külső feltételeknek megfelelő normalizálást;

e) „energetikai szolgáltatás”: az a fizikai haszon, vagy azon javak, amelyek az energia és az energiahatékony technológia kombinációjából származnak, e szolgáltatás magában foglalhatja a szolgáltatás nyújtásához szükséges üzemeltetést, karbantartást és ellenőrzést, e szolgáltatást szerződés alapján nyújtják, és e szolgáltatás rendszerint az energiahatékonyság igazolható, mérhető vagy felbecsülhető javulásához vezet;

f) „energiahatékonysági mechanizmusok”: kormányok vagy kormányzati szervek által alkalmazott olyan általános eszközök, amelyek célja egy támogatási keretrendszer vagy ösztönzők kialakítása az energetikai szolgáltatásokat vagy egyéb energiahatékonyságot javító intézkedéseket nyújtó vagy vásárló piaci szereplők számára;

g) „energiahatékonyságot javító programok”: a végső fogyasztók csoportjaira összpontosító olyan tevékenységek, amelyek rendszerint az energiahatékonyság igazolható, mérhető vagy felbecsülhető növekedéséhez vezetnek;

h) „energiahatékonyságot javító intézkedések”: minden olyan intézkedés, amely rendszerint az energiahatékonyság igazolható, mérhető vagy felbecsülhető növekedéséhez vezet;

i) „energetikai szolgáltató vállalat”: az a természetes vagy jogi személy, aki energetikai szolgáltatásokat nyújt és/vagy egyéb energiahatékonyságot javító intézkedéseket tesz a felhasználók berendezéseiben vagy helyiségeiben, és ezzel bizonyos fokú pénzügyi kockázatot vállal. A nyújtott szolgáltatás kifizetése (részben vagy egészben) az energiahatékonyság javulásának elérésén és az egyéb megállapodott teljesítménykritériumok teljesítésén alapul;

j) „szerződés energiateljesítményre”: a kedvezményezett és az energiahatékonyságot javító intézkedést nyújtó szolgáltató (rendszerint egy energetikai szolgáltató vállalat) között kötött, olyan szerződéses megállapodás, amelyben az említett intézkedésbe való beruházásért a fizetés a szerződésben megállapodott szintű energiahatékonyság-növekedéssel összefüggésben történik;

k) „harmadik fél általi finanszírozás”: olyan szerződéses megállapodás, amelyben az energiaszolgáltatón és az energiahatékonyságot javító intézkedés kedvezményezettjén felül egy harmadik fél is részt vesz, aki az intézkedéshez szükséges tőkét biztosítja, és az energiahatékonyságot javító intézkedés eredményeképpen elért energiamegtakarítás egy részével egyenértékű díjat számít fel a kedvezményezettnek. Ez a harmadik fél az energetikai szolgáltató vállalat is lehet;

l) „energiaauditok”: olyan szisztematikus eljárás, amelynek révén megfelelő ismereteket gyűjtenek valamely épület vagy épületcsoport, ipari művelet és/vagy létesítmény, magán- vagy közszolgáltatás aktuális energiafogyasztási profiljára vonatkozóan, továbbá amely meghatározza és számszerűsíti a költséghatékony energiamegtakarítási lehetőségeket, és beszámol az eredményekről;

m) „energiamegtakarítás céljára szolgáló pénzügyi eszközök”: valamennyi olyan pénzügyi eszköz – például alapok, szubvenciók, adókedvezmények, kölcsönök, harmadik fél általi finanszírozás, energiateljesítményre szóló szerződések, energiamegtakarításról szóló garanciaszerződések, az energetikai tevékenységek kiszervezése és egyéb kapcsolódó szerződések –, amelyet az állami szervek vagy magánszervezetek az energiahatékonyságot javító intézkedések megvalósítását célzó projekt kezdeti költségeinek részleges csökkentése vagy teljes fedezése érdekében a piac számára hozzáférhetővé tesznek;

n) „végső fogyasztó”: az a természetes vagy jogi személy, aki saját végfelhasználásra vásárol energiát;

o) „energiaelosztó”: az a természetes vagy jogi személy, aki az energia végső fogyasztókhoz, illetve a végső fogyasztók számára energiát eladó elosztóállomásokhoz történő szállításáért felel. Ez a fogalom-meghatározás nem vonatkozik a p) pont hatálya alá tartozó, gáz és villamos energia elosztásával foglalkozó elosztóhálózati üzemirányítókra;

p) „elosztóhálózati üzemirányító”: az a természetes vagy jogi személy, aki felelős egy adott terület elosztóhálózatának üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, illetve ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más rendszerekkel; felelős továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon ki tudja elégíteni a villamos energia elosztásával kapcsolatos, indokolt igényeket;

q) „kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki energiát ad el a végső fogyasztók számára;

r) „kis elosztó, kis elosztóhálózati üzemirányító és kiskereskedelmi energiaértékesítő kisvállalkozások”: az a természetes vagy jogi személy, aki az energia végső fogyasztók számára történő elosztásával vagy eladásával foglalkozik, és aki évente kevesebb, mint 100 GWh-nak megfelelő energiát oszt vagy ad el, vagy tíznél kevesebb személyt alkalmaz, vagy akinek az éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 millió EUR-t. E küszöbök alkalmazásakor az üzemanyagok elosztását, illetve eladását az egyéb energiaforrásoktól külön kell figyelembe venni;

s) „fehér bizonyítványok”: független tanúsító szervek által kiadott tanúsítványok, amelyek a piaci szereplőknek az energiahatékonyságot javító intézkedések eredményeképpen elért energiamegtakarításra vonatkozó állításait igazolják.

II. FEJEZET

ENERGIAMEGTAKARÍTÁSI CÉLKITŰZÉSEK

4. cikk

Általános célkitűzés

(1) A tagállamok átfogó nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzatot fogadnak el, amely szerint ezen irányelv alkalmazásának hatodik évére 6 %-os megtakarítás elérésére törekednek, és amelyet az energetikai szolgáltatások és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések útján kell elérni. A tagállamok e célkitűzés elérése érdekében költséghatékony, megvalósítható és ésszerű intézkedéseket hoznak.

E nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzat megállapítására és kiszámítására az I. mellékletben meghatározott rendelkezésekkel és módszerrel összhangban kerül sor. Az energiamegtakarítások összehasonlítása és összehasonlítható egységekre történő átváltása céljára a II. mellékletben meghatározott átváltási tényezők alkalmazandók, kivéve, ha az ezektől eltérő átváltási tényezők alkalmazása igazolható. A megfelelő energiahatékonyság-javító intézkedések példái a III. mellékletben találhatók. Az energiamegtakarítások mérésének és hitelesítésének általános keretét a IV. melléklet tartalmazza.

(2) A 14. cikknek megfelelően benyújtandó első jelentés céljából a tagállamok egy köztes, ezen irányelv alkalmazásának harmadik évéig szóló nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzatot is meghatároznak. Ennek a köztes célkitűzésnek reálisnak kell lennie, és az (1) bekezdésben említett általános nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzattal összhangban kell állnia.

(3) A tagállamok egy vagy több, új vagy már létező hatóságot vagy hivatalt bíznak meg az (1) bekezdésben említett célkitűzés elérését szolgáló keretrendszer átfogó ellenőrzésének és felügyeletének feladatával. Ezek a szervek utóbb ellenőrzik az energetikai szolgáltatások és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések – beleértve a már létező nemzeti energiahatékonysági intézkedéseket – eredményeképpen megvalósuló megtakarításokat, és beszámolnak az eredményekről.

(4) A Bizottság ezen irányelv alkalmazása első három évének felülvizsgálatát és az arról tett beszámolót követően azt is megvizsgálja, hogy helyénvaló-e olyan irányelvre irányuló javaslatot előterjesztenie, amelynek célja, hogy az energiahatékonyság javítása terén a piacgazdasági megközelítést a „fehér bizonyítványok” révén továbbfejlessze.

5. cikk

Energia-végfelhasználási hatékonyság a közszektorban

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a közszektor ezen irányelvvel összefüggésben példamutató módon járjon el.

E célból gondoskodnak arról, hogy egy vagy több energiahatékonyságot javító intézkedést a közszektor hozzon meg, olyan költséghatékony intézkedésekre összpontosítva, amelyek a lehető legrövidebb idő alatt a lehető legnagyobb energiamegtakarítást eredményezik. Az ilyen intézkedéseket a megfelelő nemzeti, regionális és/vagy helyi szinten hozzák meg, és azok állhatnak jogalkotási javaslatokból és/vagy önkéntes megállapodásokból, illetve ezekkel megegyező hatással bíró egyéb eszközökből. A nemzeti és közösségi közbeszerzési jogszabályok sérelme nélkül, ezeket az intézkedéseket az V. mellékletben szereplő indikatív jegyzékből lehet kiválasztani. A 14. cikkben említett jelentésekben a tagállamok ellenőrzik, hogy a közszektor miként teljesítette a nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzatot.

(2) A tagállamok valamely új vagy már létező szervezetet, illetve szervezeteket bíznak meg az (1) bekezdésben meghatározott, az energiahatékonyság javítására vonatkozó követelmények integrálásának adminisztratív, irányítási és végrehajtási feladataival. Ezek a szervezetek azonosak lehetnek a 4. cikk (3) bekezdésében említett hatóságokkal vagy hivatalokkal.

III. FEJEZET

AZ ENERGIA-VÉGFELHASZNÁLÓI HATÉKONYSÁG ÉS AZ ENERGETIKAI SZOLGÁLTATÁSOK TÁMOGATÁSA

6. cikk

Energiaelosztók, elosztóhálózati üzemirányítók és kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások

(1) A tagállamok biztosítják, hogy azok az energiaelosztók, elosztóhálózati üzemirányítók és/vagy kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások, amelyek energiát adnak el:

a) kérelemre, de évenként legfeljebb egy alkalommal, a 4. cikk (3) bekezdésében említett kijelölt hatóságok vagy hivatalok, vagy valamely más kinevezett szerv rendelkezésére bocsássák a végső fogyasztóikra vonatkozó összesített statisztikai információkat, feltéve, hogy az utóbbi a kapott információkat szintén átadja az előbbinek. Ezen információknak elegendőeknek kell lenniük az energiahatékonyságot javító programok megfelelő megtervezéséhez és végrehajtásához, valamint az energetikai szolgáltatások és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések elősegítéséhez és nyomon követéséhez. Tartalmazhatnak múltbeli információkat, illetve tartalmazniuk kell a végfelhasználói fogyasztásról, adott esetben beleértve a terhelési profilokról, a fogyasztók szegmentációjáról és földrajzi elhelyezkedéséről szóló aktuális információkat, a vonatkozó közösségi jogszabályokkal összhangban a magánjellegű vagy üzleti szempontból érzékeny információk sértetlenségének és bizalmasságának megőrzése mellett;

b) ne folytassanak olyan tevékenységeket, amelyek meggátolhatják az energetikai szolgáltatások és az egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések iránti keresletet és azok teljesítését, illetve amelyek akadályozhatják az energetikai szolgáltatások és az egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések piacának fejlődését. A tagállamok meghozzák az ilyen jellegű tevékenységek megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket, amennyiben azok előfordulnak.

(2) A tagállamok:

a) az alább felsoroltak közül kiválasztanak egy vagy több követelményt, amelyet az energiaelosztók, az elosztóhálózati üzemirányítók és/vagy a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozásoknak teljesíteniük kell, közvetlenül és/vagy közvetve, más energiaszolgáltatókon vagy energiahatékonyságot javító intézkedéseket nyújtó vállalkozásokon keresztül:

   i. végső fogyasztóik számára biztosítják a versenyképes árazású energetikai szolgáltatások kínálatát és azok ösztönzését; vagy

   ii. biztosítják végső fogyasztóik számára a versenyképes árazású, független módon kivitelezett energiaauditok és/vagy energiahatékonyságot javító intézkedések hozzáférhetőségét és azok ösztönzését, a 9. cikk (2) bekezdésével és a 12. cikkel összhangban, illetve ez utóbbi rendelkezések támogatásával; vagy

   iii. hozzájárulnak a 11. cikkben említett alapokhoz és finanszírozási mechanizmusokhoz. Az ilyen hozzájárulások szintje legalább az ebben a bekezdésben említett tevékenységek kínálatából adódó becsült költségnek felel meg, és a 4. cikk (3) bekezdésében említett hatóságokkal vagy hivatalokkal való megállapodás tárgyát képezi, és/vagy

b) biztosítják az olyan önkéntes megállapodások és/vagy egyéb piacorientált rendszerek, mint például a fehér bizonyítványok meglétét vagy létrehozatalát, amelyek egy vagy több, az a) pontban említett követelménnyel azonos hatásúak. Ezeket az önkéntes megállapodásokat az érintett tagállamok felügyelik és ellenőrzik annak biztosítása érdekében, hogy azok egy vagy több, az a) pontban említett követelménnyel gyakorlatilag azonos hatásúak legyenek.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az energiaelosztókon, az elosztóhálózati üzemirányítókon és/vagy a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozásokon kívüli egyéb vállalkozások – pl. az energetikai szolgáltató vállalkozások, az energetikai berendezések üzembe helyezői, az energia-tanácsadók és -konzultánsok – számára is biztosított legyen a megfelelő mértékű ösztönzés, az egyenlő verseny és az azonos feltételek megléte ahhoz, hogy függetlenül kínálhassák, illetve hajthassák végre az energetikai szolgáltatásokat és a (2) bekezdés a) pontjának ii. alpontjában leírt energiaauditokat és energiahatékonyságot javító intézkedéseket.

(4) A (2) és (3) bekezdés értelmében a tagállamok csak akkor ruházhatnak feladatokat az elosztóhálózati üzemirányítókra, ha ez a 2003/54/EK irányelv 19. cikkének (3) bekezdésében és a 2003/55/EK irányelv 17. cikkének (3) bekezdésében foglalt, a számviteli szétválasztásra vonatkozó követelmények tiszteletben tartása mellett történik.

(5) Ezt a cikket a 2003/54/EK és a 2003/55/EK irányelv alapján engedélyezett eltérések és mentességek sérelme nélkül kell végrehajtani.

7. cikk

Információk hozzáférhetősége

A tagállamok biztosítják, hogy az energiahatékonysági mechanizmusokra, valamint a nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzat elérése céljából elfogadott pénzügyi, illetve jogi keretrendszerekre vonatkozó információk átláthatóak legyenek, és a megfelelő piaci szereplők részére széles körben hozzáférhetők legyenek.

8. cikk

Megfelelő minősítési, akkreditációs és tanúsítási rendszerek hozzáférhetősége

A magas szintű technikai hozzáértés, objektivitás és megbízhatóság elérése céljából a tagállamok – amennyiben azt szükségesnek ítélik – biztosítják a megfelelő minősítési, akkreditációs és/vagy tanúsítási rendszerek hozzáférhetőségét az energetikai szolgáltatásokat és a 6. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett energiaauditokat és energiahatékonyságot javító intézkedéseket nyújtó szervezetek számára.

9. cikk

Az energiamegtakarításra szolgáló pénzügyi eszközök

(1) A tagállamok hatályon kívül helyezik vagy módosítják azon nemzeti jogszabályaikat és szabályozásaikat – a kizárólag fiskális természetűek kivételével –, amelyek szükségtelenül vagy aránytalanul akadályozzák vagy korlátozzák az energiamegtakarítások céljára szolgáló pénzügyi eszközök alkalmazását az energetikai szolgáltatások vagy az egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések piacán.

(2) A tagállamok ezekre a pénzügyi eszközökre vonatkozóan szerződésmintákat bocsátanak az energetikai szolgáltatások és az egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések meglévő és potenciális vásárlói rendelkezésére. Ezeket kiadhatják a 4. cikk (3) bekezdésében említett hatóságok vagy hivatalok.

10. cikk

Energiahatékony díjszabás és a hálózatos energiákra vonatkozó egyéb szabályozások

(1) A tagállamok biztosítják az átviteli és elosztási díjszabásban alkalmazott azon ösztönzők megszüntetését, amelyek szükségtelenül növelik az elosztásra vagy átvitelre kerülő energia mennyiségét. E tekintetben, a 2003/54/EK irányelv 3. cikkének (2) bekezdésével és a 2003/55/EK irányelv 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban a tagállamok az energiahatékonysággal kapcsolatban közszolgáltatási kötelezettségeket róhatnak a gáz-, illetve a villamosenergia-ágazatban működő vállalkozásokra.

(2) A tagállamok engedélyezhetnek a rendszerekben és díjszabási struktúrákban szociális célú összetevőket, feltéve, hogy az átviteli és elosztási rendszert károsító hatások a szükséges minimumra korlátozódnak, és az adott társadalmi célhoz képest nem aránytalan mértékűek.

11. cikk

Pénzalapok és finanszírozási mechanizmusok

(1) A Szerződés 87. és 88. cikkének sérelme nélkül a tagállamok létrehozhatnak olyan alapot vagy alapokat, amelyek energiahatékonyságot javító programok és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések teljesítését támogatják, és elősegítik az energiahatékonyságot javító intézkedések piacának kialakítását. Az ilyen intézkedések közé tartozik az energiaaudit előmozdítása, az energiamegtakarítást szolgáló pénzügyi eszközök, és adott esetben a mérés javítása és az informatív számlázás. Az alapok a magasabb tranzakciós költségek és magasabb kockázat által jellemzett végfelhasználói ágazatokra is kiterjednek.

(2) A létrejött alapoknak támogatásokat, kölcsönöket, pénzügyi garanciákat és/vagy egyéb olyan finanszírozási módokat kell biztosítaniuk, amelyek garantálják az eredményeket.

(3) Az alapok az energiahatékonyságot javító intézkedések valamennyi szolgáltatója – például az energetikai szolgáltató vállalkozások, a független energia-tanácsadók, energiaelosztók, elosztóhálózati üzemirányítók, a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások és az üzembe helyezők – számára nyitva állnak. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az alapokat valamennyi végső fogyasztó számára megnyitják. A versenytárgyalási eljárást vagy az azzal egyenértékű, teljes átláthatóságot biztosító módszereket a vonatkozó közbeszerzési szabályokkal teljes összhangban kell kivitelezni. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ezek az alapok a kereskedelmi finanszírozású energiahatékonyságot javító intézkedéseket kiegészítsék, és ne versenyezzenek azokkal.

12. cikk

Energiaauditok

(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden végső fogyasztónak – beleértve a kisebb háztartási, a kereskedelmi és a kis- és középméretű ipari ügyfeleket is – hatékony, jó minőségű energiaauditálási rendszerek álljanak rendelkezésére, amelyeket úgy alakítottak ki, hogy alkalmasak legyenek a lehetséges energiahatékonyságot javító intézkedések azonosítására, illetve amelyek kivitelezése független módon történik.

(2) Azok a piaci szegmensek, amelyeket magasabb tranzakciós költségek, valamint kevésbé összetett létesítmények jellemeznek, egyéb intézkedésekkel érhetők el, például kérdőívekkel és az interneten hozzáférhetővé tett és/vagy a fogyasztóknak postán elküldött számítógépes programokkal. A tagállamoknak biztosítaniuk kell az energiaauditok hozzáférhetőségét az olyan piaci szegmensek számára, amelyekben ezek az auditok kereskedelmi forgalomban nem hozzáférhetők, a 11. cikk (1) bekezdését figyelembe véve.

(3) Az épületek energiahatékonyságáról szóló, 2002. december 16-i 2002/91/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]) 7. cikkének megfelelő igazolást egyenértékűnek kell tekinteni az e cikk (1) és (2) bekezdésében előírt követelményeknek megfelelő energiaaudittal, valamint az ezen irányelv V. mellékletében említett energiahatékonyságot javító intézkedéssel. Továbbá, az olyan rendszerekből adódó auditokat, amelyek az érdekelt felek szervezetei és az érintett tagállam által kijelölt, felügyelt és ellenőrzött szerv között létrejött önkéntes megállapodásokon alapulnak, hasonlóképpen úgy kell tekinteni, mint amelyek teljesítették a 12. cikk (1) és (2) bekezdésében előírt követelményeket.

13. cikk

Az energiafogyasztás mérése és informatív számlázása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a villamos energia, a földgáz, a távfűtés és/vagy hűtés, valamint a háztartási melegvíz végső fogyasztóit a technikailag lehetséges, pénzügyileg ésszerű és a potenciális energiamegtakarításokhoz képest arányos mértékben ellássák olyan versenyképes árú, egyéni fogyasztásmérőkkel, amelyek pontosan tükrözik a végső fogyasztó tényleges energiafogyasztását, és a tényleges felhasználási időszakról szolgáltatnak információkat.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy adott esetben az energiaelosztók, az elosztóhálózati üzemirányítók és a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások által végzett számlázás a tényleges energiafogyasztáson alapuljon, és megjelenítése világos, érthető módon történjen. A végső fogyasztók számláin megfelelő tájékoztatást kell nyújtani annak érdekében, hogy átfogó elszámolást kapjanak az aktuális energiaköltségekről. Adott esetben az illető fogyasztó energiafogyasztásának mennyiségétől függően a számlázást olyan gyakorisággal kell végrehajtani, hogy a fogyasztók szabályozhassák saját energiafogyasztásukat.

([1]) HL L 1., 2003.1.4., 65. o.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az energiaelosztók, az elosztóhálózati üzemirányítók vagy a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások adott esetben a számlákon, szerződésekben, tranzakcióikban és/vagy az elosztóállomásokon adott nyugtákon vagy azokhoz csatoltan, világos, érthető módon a végső fogyasztók rendelkezésére bocsássák az alábbi információkat:

a) a tényleges aktuális árak és a tényleges energiafogyasztás;

b) a fogyasztó aktuális energiafogyasztásának és az előző év ugyanezen időszakában mért fogyasztásnak az összehasonlítása, lehetőleg grafikus formában;

c) amikor csak lehetséges és hasznos, egy átlagos normalizált vagy viszonyítási alapként figyelembe vett, ugyanazon felhasználói kategóriába tartozó energiafelhasználóval történő összehasonlítás;

d) a fogyasztói szervezetek, energiaügynökségek vagy egyéb hasonló szervek kapcsolatfelvételhez szükséges adatai, beleértve a weboldalak címeit is, ahol hozzáférhetőek a rendelkezésre álló energiahatékonyságot javító intézkedésekre, az összehasonlításhoz használható végfelhasználói profilokra, és/vagy az energiafelhasználó berendezések objektív, részletes műszaki leírására vonatkozó információk.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

14. cikk

Jelentések

(1) Azok a tagállamok, amelyek – bármilyen célból – az irányelv hatályba lépése idején már alkalmaznak a IV. mellékletben leírtakhoz hasonló típusú, energiamegtakarításra vonatkozó számítási módszereket, a megfelelő szinten részletezett információkat benyújthatják a Bizottságnak. Ezeket az információkat minél előbb be kell nyújtani, lehetőleg nem később, mint … (*). Ezen információk segítségével a Bizottság kellő mértékben figyelembe veheti a meglévő gyakorlatokat.

(2) A tagállamok legkésőbb …-ig (**) időközi jelentést nyújtanak be a Bizottságnak ezen irányelv általános alkalmazásáról és végrehajtásáról. A jelentés tájékoztatást nyújt a meghozott vagy tervezett intézkedésekre vonatkozóan. … (***) követően eltelt hat év során történt előrelépést bemutató végső jelentést legkésőbb …-ig (****) be kell nyújtani. Az időközi jelentés a rendelkezésre álló adatokon alapul, amelyeket becslések egészítenek ki, és tartalmazza többek között a jelentés időpontjáig elért, becsült előrelépést a 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott köztes nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzathoz, valamint az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott célhoz képest. A végső jelentés a 4. cikk (1) bekezdésében meghatározott átfogó nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzat, valamint az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott cél teljesítésére vonatkozó végleges eredményeket is tartalmazza.

(*) Ezen irányelv hatályba lépésétől számított 6 hónap elteltével.
(**) Ezen irányelv hatályba lépésétől számított 5 év elteltével.
(***) Ezen irányelv hatályba lépésétől számított 2 év elteltével.
(****) Ezen irányelv hatályba lépésétől számított 10 év elteltével.

(3) A tagállamok időközi és végső jelentései alapján a Bizottság felméri, hogy a tagállamok milyen mértékben haladtak előre nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzatuk elérésében. A Bizottság legkésőbb …-ig (*) jelentést tesz közzé az első időközi jelentések alapján levont következtetéseiről. Legkésőbb egy évvel a tagállamok végső jelentéseinek kézhezvétele után a Bizottság egy végső jelentésben közzéteszi következtetéseit. Ezekhez a jelentésekhez adott esetben és szükség szerint csatolni kell az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett javaslatokat a további intézkedésekre vonatkozóan, beleértve a célértékek ezen irányelvben meghatározott érvényességi idejének esetleges meghosszabbítását.

15. cikk

A keretrendszer felülvizsgálata és kiigazítása

(1) A II., III. és IV. mellékletben említett értékeket és számítási módszereket a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban a műszaki fejlődésnek megfelelően ki kell igazítani.

(2) A Bizottság a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban …-ig (**) tovább pontosítja és igény szerint kiegészíti a IV. melléklet 2–6. pontját, tiszteletben tartva a IV. mellékletben megállapított általános keretet.

(3) A Bizottság … után (***), a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban, úgy határozhat, hogy – azon tagállamok rendszereinek sérelme nélkül, amelyek már magasabb százalékot alkalmaznak – felemeli a IV. melléklet 1. pontjában említett összehangolt számítási modellben használt összehangolt alulról felfelé történő számítás százalékos arányát. A Bizottság figyelembe veszi az alábbi tényezőket, és döntését ennek megfelelően indokolja:

a) az összehangolt számítási modellel kapcsolatban annak alkalmazása első éveiben szerzett tapasztalatok;

b) a pontosság várható lehetséges növekedése a felülről lefelé történő számítások egy részének lentről felfelé történő számításokkal történő felváltásának eredményeképpen;

c) a költségek és/vagy adminisztratív terhek lehetséges növekedésének becsült mértéke.

Ha a Bizottság ennek alapján úgy határoz, hogy növeli az összehangolt alulról felfelé történő számítások százalékos arányát, akkor az új összehangolt számítási modellt első alkalommal …-tól (****) kell alkalmazni.

16. cikk

Bizottság

(1) A Bizottságot munkájában egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított időszak három hónap.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

17. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 93/76/EGK irányelv ezen irányelv hatálybalépése időpontjában hatályát veszti.

18. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb …-ig (*****) megfeleljenek. A tagállamok erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal a nemzeti jognak az ezen irányelv által érintett jogterületen elfogadott főbb rendelkezéseinek szövegét.

19. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

20. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
…	…

(*) Ezen irányelv hatályba lépésétől számított 6 év elteltével.
(**) Ezen irányelv hatályba lépésétől számított 18 hónap elteltével.
(***) Ezen irányelv hatályba lépésétől számított 3 év elteltével.
(****) Ezen irányelv hatályba lépésétől számított 4 év elteltével.
(*****) Ezen irányelv hatályba lépésétől számított 2 év elteltével.

I. MELLÉKLET

A NEMZETI ENERGIAMEGTAKARÍTÁSI CÉLELŐIRÁNYZAT KISZÁMÍTÁSÁNAK MÓDSZERE

A 4. cikkben meghatározott nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzat kiszámításához használt módszer a következő:

1. Az éves átlagos fogyasztásmennyiségnek az irányelv végrehajtását megelőző azon hatéves időszakra való kiszámításához, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak hivatalos adatok, a tagállamok az irányelv hatálya alá tartozó, a 2. cikkben meghatározott valamennyi energiafelhasználó általi éves végső belföldi energiafogyasztást használják fel. Ez a végső energiafogyasztás a végső fogyasztóknak a hatéves időszakban elosztott vagy eladott energiamennyiség, amelyet nem igazítanak a hőfokhídhoz, a strukturális változásokhoz és a termelési változásokhoz sem.

   Ezen éves átlagos fogyasztásmennyiség alapján történik a nemzeti megtakarítási célelőirányzat kiszámítása, amelyre egyszer kerül sor, és a kapott megtakarítandó abszolút energiamennyiséget az irányelv teljes időtartamára alkalmazni kell.

   A nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzat:

   a) a fent említett éves átlagos fogyasztásmennyiség 6 %-át teszi ki;

   b) mérését az irányelv alkalmazásának hatodik éve után kell elvégezni;

   c) az irányelv hatéves alkalmazási időszaka során elért éves összesített energiamegtakarítás eredménye;

   d) megvalósítását az energetikai szolgáltatások és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések útján kell elérni.

      Az energiamegtakarítások ilyen módszerrel való mérése biztosítja, hogy az irányelvben leírt teljes energiamegtakarítás rögzített összeg legyen, és ennélfogva független legyen a jövőbeli GDP-növekedéstől, illetve az energiafogyasztás bármely növekedésétől.

2. A nemzeti megtakarítási célelőirányzatot abszolút értékben, GWh-ban kell kifejezni, vagy azzal egyenértékű – a II. melléklet alapján kiszámított – egységben.

3. Az egy adott, e határozat hatályba lépését követő évben keletkezett olyan energiamegtakarításokat, amelyek egy korábbi évben, de 1995 után bevezetett energiahatékonyságot javító intézkedés eredményei, és tartós hatásuk van, figyelembe lehet venni az éves energia-megtakarítások kiszámítása során. Bizonyos esetekben, ha a körülmények ezt indokolják, az 1995 előtt, de legkorábban 1991-ben bevezetett intézkedéseket is figyelembe lehet venni. A keletkező energiamegtakarításoknak a IV. mellékletben szereplő általános keretrendszernek megfelelően minden esetben ellenőrizhetőeknek és mérhetőeknek vagy becsülhetőeknek kell lenniük.

II. MELLÉKLET

EGYES VÉGFELHASZNÁLÁSRA SZÁNT TÜZELŐANYAGOK ENERGIATARTALMA – ÁTVÁLTÁSI TÁBLÁZAT [1]

Energiahordozó	kJ (nettó fűtőérték)	kgoe (nettó fűtőérték)	kWh (nettó fűtőérték)
1 kg koksz	28 500	0,676	7,917
1 kg kőszén	17 200 – 30 700	0,411 – 0,733	4,778 – 8,528
1 kg barnaszénbrikett	20 000	0,478	5,556
1 kg fekete lignit	10 500 – 21 000	0,251 – 0,502	2,917 – 5,833
1 kg barnaszén	5 600 – 10 500	0,134 – 0,251	1,556 – 2,917
1 kg olajpala	8 000 – 9 000	0,191 – 0,215	2,222 – 2,500
1 kg tőzeg	7 800 – 13 800	0,186 – 0,330	2,167 – 3,833
1 kg tőzegbrikett	16 000 – 16 800	0,382 – 0,401	4,444 – 4,667
1 kg fűtőolaj (nehézolaj)	40 000	0,955	11,111
1 kg könnyű fűtőolaj	42 300	1,010	11,750
1 kg motorbenzin (benzin)	44 000	1,051	12,222
1 kg paraffin	40 000	0,955	11,111
1 kg LPG (propán-bután gáz)	46000	1 099	12 778
1 kg földgáz [2]	47200	1 126	13.10
1 kg LNG (cseppfolyósított földgáz)	45190	1 079	12 553
1 kg fa (25 %-os nedvességtartalmú) [3]	13800	0 330	3 833
1 kg pellet/fabrikett	16800	0 401	4 667
1 kg hulladék	7400 – 10700	0 177 – 0 256	2 056 – 2 972
1 MJ származtatott hő	*1000*	*0 024*	*0 278*
1 kWh villamos energia	*3600*	*0 086*	*1* [4]

[1] A tagállamok indokolt esetben alkalmazhatnak eltérő átváltási tényezőket.
[2] 93 % metán.
[3] A tagállamok más értékeket is alkalmazhatnak, attól függően, hogy mely fafajta a leginkább használatos az adott tagállamban.
[4] A kWh-ban kifejezett villamosenergia-megtakarítások esetében a tagállamok alkalmazhatnak egy alapértelmezett 2,5-es együtthatót, amely a célidőszakra becsült 40 %-os átlagos uniós energiatermelési hatékonyságot tükrözi. A tagállamok eltérő együtthatót alkalmazhatnak, amennyiben azt meg tudják indokolni.

Forrás: Eurostat.

III. MELLÉKLET

AZ ENERGIAHATÉKONYSÁG JAVÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ MEGFELELŐ INTÉZKEDÉSEKRE VONATKOZÓ PÉLDÁK INDIKATÍV JEGYZÉKE

Ez a melléklet példákat sorol fel arra, hogy a 4. cikkel összefüggésben mely területeken alakíthatók ki és valósíthatók meg energiahatékonyságot javító programok és egyéb, az energiahatékonyság javítását szolgáló intézkedések.

Ahhoz, hogy figyelembe vehetőek legyenek, ezeknek az energiahatékonyságot javító intézkedéseknek a IV. melléklet iránymutatásai szerint egyértelműen mérhető és ellenőrizhető vagy megbecsülhető energiamegtakarításokat kell eredményezniük, és az energiamegtakarításokra való hatásuk nem lehet olyan hatás, amelyet más konkrét intézkedésbe már beszámítottak. Az alábbi listák nem kimerítő felsorolások, mindössze iránymutatásul szolgálnak.

Példák az energiahatékonyság javítását szolgáló megfelelő intézkedésekre:

Lakossági és szolgáltatói ágazat:

a) fűtés és hűtés (pl. hőszivattyúk, új, hatékony kazánok, lakossági távfűtő/hűtő rendszerek telepítése/hatékony modernizálása);

b) szigetelés és szellőztetés (pl. a falüregek és a tető szigetelése, az ablakok dupla/tripla üvegezése);

c) melegvíz (pl. új berendezések felszerelése, közvetlen és hatékony alkalmazások a térfűtésben, a mosógépeknél);

d) világítás (pl. új, hatékony izzók és fénycsőelőtétek, digitális vezérlőrendszerek, kereskedelmi épületekben mozgásérzékelők használata világítási rendszerekhez);

e) főzés és hűtés (pl. új, hatékony berendezések, hővisszanyerő rendszerek);

f) egyéb felszerelések és készülékek (pl. kapcsolt hő- és villamosenergia-készülékek, új, hatékony berendezések, időkontroll az optimális energiafelhasználás érdekében, energiaveszteség-csökkentés készenléti üzemmódban, kondenzátorok felszerelése a meddő teljesítmény csökkentésére, alacsony veszteséggel működő transzformátorok);

g) megújuló energiaforrások előállítása a háztartásokban, ami által a megvásárolt energia mennyisége csökken (pl. naphőhasznosító berendezések, háztartási melegvíz, napenergiával kiegészített térfűtés és hűtés);

Ipari szektor

h) termékgyártási eljárások (pl. a sűrített levegő, a kondenzátum, a kapcsolók és a szelepek hatékonyabb használata, automatikus és integrált rendszerek használata, hatékony készenléti üzemmódok);

i) motorok és hajtóművek (pl. elektronikus vezérlés, változtatható sebességű hajtóművek, alkalmazások integrált programozása, frekvencia-átalakítás, nagy hatásfokú villanymotorok használatának növelése);

j) ventilátorok, változtatható sebességű hajtóművek és szellőztetés (új berendezések/rendszerek, természetes szellőzés alkalmazása);

k) igényoldali gazdálkodás (pl. terhelésszabályozás, csúcskiegyenlítő ellenőrző rendszerek);

l) nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés (pl. kapcsolt hő- és villamos energia készülékek);

Közlekedési ágazat

m) a használt közlekedési mód (pl. az energiahatékony járművek, és a járművek energiahatékony használatának ösztönzése, beleértve az abroncsnyomást beállító rendszereket, energiahatékony berendezéseket és kiegészítő berendezéseket a járművek számára, az energiahatékonyságot növelő üzemanyag-adalékokat, a nagy kenőképességű olajokat és a kis gördülési ellenállású abroncsokat);

n) módbeli váltás a közlekedésben (pl. lakás és munkahely közti közlekedés autómentes megoldásai, közös autóhasználat, a nagyobb energiafogyasztással járó közlekedési módokról a kevésbé energiaigényes módokra való áttérés, utaskilométerenként vagy tonnakilométerenként);

Ágazatközi intézkedések

o) olyan előírások és szabályok, amelyek elsősorban a termékek és szolgáltatások – beleértve az épületeket is – energiahatékonyságának javítására irányulnak;

p) energiafogyasztás-címkéző rendszerek;

q) mérés, intelligens fogyasztásmérő rendszerek – mint például különálló, távirányítással kezelt fogyasztásmérő eszközök –, és informatív számlázás;

r) olyan képzés és oktatás, amely az energiahatékony technológiák és/vagy technikák alkalmazását eredményezi;

Horizontális intézkedések

s) olyan szabályozások, adók stb., amelyek az energia végfelhasználói fogyasztásának csökkentését eredményezik;

t) az energiahatékonyság javítását és az energiahatékonyságot javító intézkedéseket népszerűsítő, célzott tájékoztató kampányok.

IV. MELLÉKLET

AZ ENERGIAMEGTAKARÍTÁSOK MÉRÉSÉNEK, SZÁMÍTÁSÁNAK ÉS HITELESÍTÉSÉNEK ÁLTALÁNOS KERETE

1. Az energiamegtakarítások mérése és kiszámítása és azok normalizálása

1.1. *Az energiamegtakarítások mérése*

Általános

A megvalósított energiamegtakarítások mérésekor – 4. cikkben foglaltaknak megfelelően az energiahatékonyság általános javulásának meghatározása és az egyes intézkedések hatásának megállapítása érdekében – az energiahatékonyság terén elért éves javulásnak a 14. cikkben említett jelentések készítése céljából való méréséhez a felülről lefelé és az alulról felfelé történő számítási módszerek kombinációját használó, összehangolt számítási modellt kell alkalmazni.

A 15. cikk (2) bekezdésével összhangban, az összehangolt számítási modell kialakításakor a bizottság a lehetséges mértékig törekedik azon adatok felhasználására, amelyeket az Eurostat és/vagy a nemzeti statisztikai hivatalok már jelenleg is rendszeresen elkészítenek.

Felülről lefelé történő számítás

A felülről lefelé történő számítás módszere az energiamegtakarítások mennyiségének számításakor az energiamegtakarítások országos szintjét vagy több összesített ágazati szintet vesz kiindulási alapul. Az éves adatok ezután az 1.2. pontban leírtak szerint a külső tényezőkkel – mint például a hőfokhíd, a szerkezeti változások, a termékösszetétel stb. – kiigazításra kerülnek, hogy a kapott adat ténylegesen tükrözze az energiahatékonyság teljes javulását. Ez a módszer nem nyújt részletezési szint szerinti pontos méréseket, valamint nem mutatja ki a mérések és az eredményként kapott megtakarítások közti ok-okozati összefüggéseket. Ugyanakkor általában egyszerűbb és kevésbé költséges, valamint gyakran „energiahatékonysági mutató”-ként utalnak rá, mivel jelzésértékű információkat nyújt a fejleményekről.

Az összehangolt számítási modellben használt, felülről lefelé történő számítás kialakításakor a bizottság munkáját a lehetséges mértékig már meglevő modellekre, mint például az ODEX modell [1] alapozza.

Alulról felfelé történő számítás

Az irányelv alkalmazási körébe tartozó ágazatok éves belföldi energiafogyasztásának egy része esetében az összehangolt alulról felfelé történő számítási modellt kell alkalmazni. A 15. cikk (2) bekezdésével összhangban az összehangolt alulról felfelé történő számítási modell kialakításakor a bizottság törekedik olyan szabványosított módszerek használatára, amelyek a legkevesebb adminisztratív terhet és költséget jelentik, különösen a 2.1. és 2.2. pontban említett mérési módszereket használva, és azon ágazatokra koncentrálva, amelyek esetében az összehangolt alulról felfelé történő számítási modell a leginkább költséghatékony módon alkalmazható.

Azon tagállamok, amelyek az összehangolt alulról felfelé történő számítási modellben előírt részen túl további alulról felfelé történő méréseket kívánnak alkalmazni, ezt megtehetik, miután a Bizottság a 16 cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban az érintett tagállam által benyújtott módszertani leírás alapján ehhez hozzájárult.

Az alulról felfelé történő számítási módszer az adott energiahatékonyságot javító intézkedések végrehajtása során megvalósított energiamegtakarításokat kilowattórában (kWh), joule-ban (J) vagy kilogramm olajegyenértékben (kgoe) méri, majd ez összeadódik a más energiahatékonyság-javító intézkedésekből származó energiamegtakarításokkal. A 4. cikk (3) bekezdésében említett hatóságok vagy szervek biztosítják az energiamegtakarításoknak az energiahatékonyságot javító intézkedések (és mechanizmusok) kombinációjának alkalmazásából származó többszöri elszámolása elkerülését. Az alulról felfelé irányuló számítási módszer esetében a 2.1. és a 2.2. pontban említett adatok és módszerek használhatók.

Amennyiben bizonyos ágazatokban nem állnak rendelkezésre alulról felfelé történő számítások, a Bizottságnak küldött jelentésben felülről lefelé irányuló mutatók vagy a felülről lefelé és az alulról felfelé történő számítások kombinációi is használhatók, a Bizottság jóváhagyásával, a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban. Különösen a 14. cikk (2) bekezdésében leírt időközi jelentéssel összefüggésben benyújtott ilyen irányú kérelmek értékelésekor a Bizottságnak megfelelő rugalmasságot kell mutatnia. Az 1995 (és bizonyos esetekben 1991) után végrehajtott, még mindig hatással bíró intézkedések hatásának mérésére felülről lefelé irányuló számítások szükségesek.

[1] ODYSSEE-MURE projekt, SAVE program. Európai Bizottság, 2005.

1.2. *Az energiamegtakarítás mérések normalizálásának módja*

Az energiamegtakarításokat az intézkedés végrehajtása előtt és után mért és/vagy becsült fogyasztás alapján kell meghatározni, biztosítva az energiafelhasználást leggyakrabban befolyásoló külső körülményeknek megfelelő kiigazítást és normalizálást. Az energiafelhasználást leggyakrabban befolyásoló körülmények időszakosan is változhatnak. E körülményeket valószínűleg az alábbi lehetséges tényezők közül egynek vagy többnek a hatása eredményezi, pl.:

a) időjárási körülmények, például a hőfokhíd;

b) kihasználtsági szintek;

c) a nem lakáscélú épületek nyitvatartási ideje;

d) az üzembe helyezett berendezések működési intenzitása (üzem-igénybevétel); termékösszetétel;

e) üzem-igénybevétel, a termelés szintje, mennyisége vagy hozzáadott értéke, beleértve a GDP-szint változását;

f) berendezések és járművek használatának időbeosztása;

g) kapcsolat más egységekkel.

2. **Alkalmazható adatok és módszerek (mérhetőség)**

Az energiamegtakarítások méréséhez és/vagy megbecslésére szolgáló adatgyűjtésre számos módszer létezik. Az energetikai szolgáltatás vagy az energiahatékonyságot javító intézkedés értékelésekor nem mindig lehet kizárólag mérésekre hagyatkozni. Ezért különbséget kell tenni az energiamegtakarítások mérésére és az energiamegtakarítások megbecslésére szolgáló módszerek között, amennyiben az utóbbi az általánosabb gyakorlat.

2.1. *Mérésen alapuló adatok és módszerek*

Elosztó-vállalkozások vagy kiskereskedők által kibocsátott számlák

A mérés alapján kiállított energiaszámlák az energiahatékonyságot javító intézkedés bevezetését megelőző reprezentatív időtartamra vonatkozó mérés alapjául szolgálhatnak. Ezek később összehasonlíthatók a szintén reprezentatív időtartamra vonatkozó, az intézkedés bevezetése és alkalmazása utáni időszakban kiállított, mérésen alapuló számlákkal. Az eredményeket, amennyiben lehetséges, egy kontrollcsoporttal (nem résztvevő csoporttal) is össze kell vetni, vagy az e melléklet 1.2. pontjában leírt módon normalizálni kell.

Energiaértékesítési adatok

A különböző energiatípusok (például a villamos energia, a földgáz, a tüzelőolaj stb.) fogyasztása a kiskereskedőtől vagy az elosztótól az energiahatékonyságot javító intézkedések bevezetése előtt és után kért értékesítési adatok összevetésével mérhető. Kontrollcsoport használható vagy az adatok normalizálhatók.

Berendezések és készülékek értékesítési adatai

A berendezések és készülékek teljesítménye a közvetlenül a gyártótól beszerzett információk alapján számítható ki. A berendezések és készülékek értékesítési adatai általában a kiskereskedőktől szerezhetők be. Speciális felmérések és mérések is végezhetők. A megtakarítás mértéke az elérhető adatok és az értékesítési számadatok összevetésével állapítható meg. E módszer használata esetén, a berendezés vagy készülék használatában bekövetkezett változásoknak megfelelően kiigazításra van szükség.

A végfelhasználói terhelés adatai

Egy-egy épület vagy létesítmény energiafelhasználásának teljes mértékű nyomon követésével rögzíthető annak az energiahatékonyságot javító intézkedés bevezetése előtti és utáni energiaigénye. A fontos befolyásoló tényezők (például a termelési folyamat, a speciális berendezések, fűtőberendezések stb.) közelebbről is mérhetők.

2.2. *Becslésen alapuló adatok és módszerek*

Egyszerű műszaki becslésen alapuló adatok: helyszíni ellenőrzés nélkül

A helyszíni ellenőrzés nélküli, egyszerű műszaki becslésen alapuló adatok alapján végzett számítás a leggyakoribb adatgyűjtési módszer az energiamegtakarítások méréséhez. Az adatok helyszínen szerzett adatok nélkül, műszaki alapelvek alkalmazásával is megbecsülhetők, de ebben az esetben a becslést a berendezések műszaki adatain, teljesítményjellemzőin, a végrehajtott intézkedések működési profiljain és a statisztikán alapuló kikötések segítségével kell elvégezni.

Részletes műszaki becslésen alapuló adatok: helyszíni ellenőrzés

Az energiaadatok kiszámíthatók külső szakértő által egy vagy több célhelyszínen végzett ellenőrzés vagy más típusú látogatás során nyert információk alapján is. Ennek alapján a helyszínek (például épületek, létesítmények, járművek stb.) nagyobb csoportjára alkalmazható, összetettebb algoritmusokat vagy szimulációs modelleket lehet kifejleszteni. Ez a méréstípus gyakran használható az egyszerű műszaki becslésen alapuló adatok kiegészítésére és kalibrálására.

3. **A bizonytalanság kezelése**

A 2. pontban felsorolt valamennyi módszer tartalmazhat bizonyos fokú bizonytalanságot. A bizonytalanság az alábbiakból fakadhat ([1]):

a) berendezésekkel kapcsolatos hibák: ezek általában a termék gyártója által megadott műszaki adatokban található hibák miatt következnek be;

b) modellezési hibák: ezek jellemzően a gyűjtött adatok paramétereinek becslésére alkalmazott modellben található hibákra vonatkoznak;

c) mintavételezési hiba: ezek a hibák jellemzően abból fakadnak, hogy a tanulmányozott összes egység helyett csak az egységek egy mintáját vizsgálják meg.

A bizonytalanság származhat tervezett és nem tervezett feltevésekből is; ezek leggyakrabban a becslésekhez, kikötésekhez és/vagy a műszaki adatok alkalmazásához kötődnek. A hibák előfordulása a 2.1. és 2.2. pontban körvonalazott, választott adatgyűjtési rendszerhez is kapcsolódik. A bizonytalanságot ajánlott részletesebben meghatározni.

Az ezen irányelvben meghatározott célértékekkel kapcsolatos jelentéstételkor a tagállamok a bizonytalanság mennyiségi meghatározására szolgáló módszert is választhatják. A mennyiségileg meghatározott bizonytalanságot ebben az esetben statisztikailag értelmezhető módon kell megadniuk, közölve az adatok pontosságának szintjét és konfidenciaszintjét egyaránt. Például: „a mennyiségileg kifejezhető hiba ± 20 %, 90 %-os konfidenciaszinttel”.

Ha a tagállamok a mennyiségileg kifejezett bizonytalanság módszerét alkalmazzák, azt is figyelembe veszik, hogy a megtakarítások kiszámításában a bizonytalanság elfogadható szintje a megtakarítások szintjének és a csökkenő bizonytalanság költséghatékonyságának függvénye.

4. **Az energiahatékonyságot javító intézkedések összehangolt élettartamai az alulról felfelé történő számításban**

Az energiahatékonyságot javító intézkedések némelyike több évtizedig is hatással bír, mások pedig csak egy rövid ideig. Az alábbi felsorolás példákkal szolgál az energiahatékonyságot javító intézkedések átlagos élettartamára vonatkozóan:

Lakóházak padlásterének szigetelése	30 év
Lakóházak falüregeinek szigetelése	40 év
E–C osztályú üvegezés (m^2-ben)	20 év
B–A osztályú kazánok	15 év
Fűtésszabályozás (korszerűsítés a kazán lecserélésével)	15 év
CFL (kompakt fénycsövek) – kiskereskedelem	16 év

Forrás: Energy Efficiency Commitment 2005–2008, Egyesült Királyság

Annak érdekében, hogy a hasonló intézkedések esetén valamennyi tagállam ugyanazt az időtartamot alkalmazza, ezeket az időtartamokat európai szinten össze kell hangolni. A Bizottság ezért – a 16. cikkben létrehozott bizottság segítségével – legkésőbb …-ig (*) a fenti listát egy jóváhagyott előzetes listával váltja fel, amely tartalmazza a különböző energiahatékonyság-javító intézkedések átlagos élettartamát.

([1]) Az e három hibán alapuló bizonytalanság mennyiségileg meghatározható szintjének megállapítására szolgáló modell megtalálható a Nemzetközi Teljesítménymérési és Hitelesítési Jegyzőkönyv (IPMVP) B mellékletében.

(*) Ezen irányelv hatályba lépését követő 6 hónappal.

5. **Az energiamegtakarítások multiplikáló hatásának kezelése és a kombinált felülről lefelé és alulról felfelé irányuló számítási módszerek esetén a többszöri elszámolás elkerülése**

Egy energiahatékonyságot javító intézkedés – pl. egy épületben a melegvíztartály és -csövek leszigetelése – vagy azzal egyenértékű más intézkedés végrehajtása a jövőben a piacon multiplikáló hatást fejthet ki, vagyis a piac a jövőben a 4. cikk (3) bekezdésében említett energiahivatalok vagy ügynökségek, vagy a magántulajdonú energetikai szolgáltatók beavatkozása nélkül, automatikusan végre fogja hajtani az ilyen irányú intézkedéseket. A multiplikáló hatás lehetőségét magukban hordozó intézkedések a legtöbb esetben költséghatékonyabbak, mint azok az intézkedések, amelyeket rendszeresen meg kell ismételni. A tagállamok becslést készítenek az ilyen intézkedések energiamegtakarítási potenciáljáról, beleértve azok multiplikáló hatását is, és egy utólagos értékelésben – adott esetben mutatókat használva – ellenőrzik azok teljes hatását.

Az energiamegtakarítások többszöri elszámolását korrigálni kell. Támogatandó az intézkedések hatásának összegzését lehetővé tevő mátrixok használata.

A célzott időszakot követő potenciális energiamegtakarításokat a tagállamok 4. cikkben meghatározott általános célértékekről való jelentéstétel során nem vehetik figyelembe. A hosszú távú piaci hatásokat ösztönző intézkedéseket minden esetben ösztönözni kell, és az energiamegtakarítások terén már multiplikáló hatást kifejtett intézkedéseket a 4. cikkben meghatározott célértékekről való jelentéstétel során figyelembe kell venni, amennyiben az e mellékletben nyújtott iránymutatások alkalmazásával mérhetők és hitelesíthetők.

6. **Az energiamegtakarítások ellenőrzése**

Az egyes energetikai szolgáltatásokon vagy egyéb energiahatékonyságot javító intézkedéseken keresztül elért energiamegtakarításokat – amennyiben ez költséghatékony és szükséges – harmadik félnek kell ellenőriznie. Ezt független tanácsadók, energetikai szolgáltató vállalatok vagy más piaci szereplők végezhetik. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a 4. cikk (3) bekezdésében említett, megfelelő tagállami hatóságok vagy hivatalok nyújthatnak további útmutatást.

Források: A European Ex-post Evaluation Guidebook for DSM and EE Service Programmes; IEA, INDEEP adatbázis; IPMVP, 1. kötet (2002. márciusi verzió).

V. MELLÉKLET

AZ ENERGIAHATÉKONYSÁGOT JAVÍTÓ INTÉZKEDÉSEK KÖZSZEKTORRA VONATKOZÓ PÉLDÁINAK INDIKATÍV JEGYZÉKE

A nemzeti és közösségi közbeszerzési jogszabályok sérelme nélkül, a tagállamok biztosíthatják, hogy a közszektor az alábbi indikatív jegyzékben felsorolt követelményeket a közszektor 5. cikkben említett példamutató szerepével összefüggésben alkalmazza:

a) az energiamegtakarítást szolgáló pénzügyi eszközök alkalmazására – beleértve a mérhető és előre meghatározott energiamegtakarítások teljesítését kikötő, energiateljesítményre vonatkozó szerződést (ideértve annak eseteit is, amikor a közigazgatási szervek egyes feladatokat kiszerveznek) – vonatkozó követelmények;

b) olyan berendezések és járművek beszerzését előíró követelmények, amelyek a 4. cikk (3) bekezdésében említett hatóságok vagy hivatalok által készített, a berendezések különböző kategóriáiban energiahatékonysági termékleírásokat tartalmazó listákon alapulnak, ahol lehetséges, minimalizált életciklus-költségelemzést vagy hasonló módszereket alkalmazva a költséghatékonyság biztosítására;

c) a minden üzemmódban – beleértve a készenléti üzemmódot is – hatékony energiafogyasztású berendezések vásárlását előíró követelmények, ahol lehetséges, minimalizált életciklus-költségelemzést vagy hasonló módszereket alkalmazva a költséghatékonyság biztosítására;

d) a meglevő berendezéseknek a b) és c) pontban felsorolt berendezésekkel való helyettesítését vagy azok utólagos beszerelését előíró követelmények;

e) energiaauditok alkalmazását és az ezekből adódó költséghatékonysági ajánlások végrehajtását előíró követelmények.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2003. december 10-én az EK-Szerződés 175. cikkének (1) bekezdése alapján javaslatot terjesztett elő az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]) vonatkozóan.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. október 28-án nyilvánított véleményt ([2]). A Régiók Bizottsága 2004. június 17-én nyilvánított véleményt ([3]).

Az Európai Parlament 2005. június 7-én elfogadta az első olvasatot követő véleményét ([4]), melyben 97 módosítást hagyott jóvá.

A Tanács 2005. szeptember 23-án elfogadta közös álláspontját, az EK-Szerződés 251. cikkének megfelelően.

II. A JAVASLAT CÉLKITŰZÉSE

A javaslat célja, hogy a tagállamok számára előírt kötelező megtakarítási célértékek bevezetésével, valamint az energetikai szolgáltatások piacát megteremtő intézkedésekkel ösztönözze az energiahatékonyságot. A javaslat a keresleti oldalra (tehát a végfelhasználókra és a kiskereskedelmi szállítókra) összpontosít, és ezért az energetika terén a kínálati oldalra vonatkozó korábbi közösségi jogszabályok kiegészítésének tekinthető. Célja, hogy hozzájáruljon a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló uniós célkitűzés eléréséhez, hogy tovább erősítse a Közösség vezető szerepét az energiahatékony termékek és szolgáltatások világpiacán és így hozzájáruljon a lisszaboni folyamathoz, valamint pozitív hatással lesz az ellátás biztonságára.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános megjegyzések

A Tanács egyetért a Bizottsággal az energiahatékonyság kiemelt területként való kezelésében, és ezért széles körben támogatja a bizottsági javaslat általános célkitűzését. A Tanács közös álláspontjában foglalt változtatások többsége az irányelvtervezetnek a tagállamok eltérő nemzeti helyzetéhez és a meglevő gyakorlathoz való igazítására, az irányelv alkalmazásával járó költségek és adminisztratív terhek csökkentésére, és általában az alkalmazás megkönnyítésére törekszik.

a) Az Európai Parlament által elfogadott 97 módosításból a Tanács a következő 37 módosítást fogadta el:

– egészben (esetenként újrafogalmazással): 1., 11., 12., 13. (a (4) preambulumbekezdésben), 21., 23 ([5]), 33. (4. cikk (3) bekezdés), 47., 48., 50. (6. cikk (3) bekezdés), 56–58., 76. (16. cikk), 82., 86., 90., 98. (IV. melléklet 1.2. pont),

– részben: 3., 7., 14. (2. cikk (2) bekezdés), 63., 69. (13. cikk (3) bekezdés d) pont és (13b) preambulumbekezdés), 74., 79., 80., 87. (a III. melléklet q) pontjában is) és 99.,

– elvben: 16. (3. cikk c) pont), 17. (3. cikk d) pont), 22., 49. (6. cikk a) pont), 64., 70., 88. (III. melléklet r) pont), 83. és 92. (III. melléklet m) és n) pont).

([1]) 16261/03 ENER 362 CODEC 1858 (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
([2]) HL C 120., 2005.5.20., 115. o.
([3]) HL C 318., 2004.12.22., 19. o.
([4]) 9836/05 CODEC 472 ENER 93 (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
([5]) Csak a német nyelvű változatot érinti.

A Tanács a következő 60 módosítást elutasította: 2., 4., 5. és 10. (amelyek egymással összefüggnek) 6., 8., 9., 15., 18., 101., 20., 24–32., 34., 104., 107., 108., 38–41., 43–46., 51–55., 59–62., 65–68., 71., 72., 75., 77., 78., 81., 84., 85., 89., 91., 93–96., 109., amelyek közül a 4., 18., 20., 24–25., 53., 55., 59., 61–62., 67–68., 77., 81., 89., 91., 101. és 104. módosítás nem volt elfogadható a Bizottság számára.

A Tanács által el nem fogadott főbb módosítások közül több (legfőképp a 29. és a 39. módosítás) nagymértékben meghaladja a Bizottság eredeti javaslatának rendelkezéseit. A Tanács közös álláspontjában ugyanezeket a rendelkezéseket módosította: e főbb módosítások elutasításának okait az alábbi 2. pont tartalmazza.

b) A Bizottság javaslata tekintetében a Tanács több, az alábbiakban kifejtett változtatást vezetett be.

2. **Egyedi megjegyzések**

a) A Tanács által bevezetett **legfőbb változtatások** a 4. és 5. cikkben foglalt célértékekre vonatkoznak:

– 4. cikk: a közös álláspont kötelező célértékek helyett az irányelv alkalmazásának 6. évére 6 %-os *célelőirányzatot* tartalmaz (4. cikk (1) bekezdés és (8a) preambulumbekezdés); a tagállamok kötelesek olyan intézkedéseket hozni, amelyek hozzájárulnak a célelőirányzat eléréséhez (4. cikk (1) bekezdés), és saját maguk számára köztes célelőirányzatot is megállapítanak (4. cikk (2) bekezdés) az irányelv alkalmazásának harmadik évére.

– 5. cikk: a közös álláspont a továbbiakban nem tartalmaz külön, *magasabb* célértéket a közszektor számára (5. cikk (1) bekezdés); ugyanakkor a közszektornak példamutató módon kell eljárnia, egy vagy több energiahatékonyságot javító intézkedést kell hoznia (jogalkotási kezdeményezés és/vagy önkéntes megállapodások [1] vagy ezekkel megegyező hatással bíró egyéb eszközök formájában), és a tagállamok ellenőrzik, hogy a közszektor miként teljesített a nemzeti energiamegtakarítási célelőirányzat tekintetében.

A Tanács az alábbi okokból döntött úgy, hogy a célértéket előirányzattá változtatja (a Bizottság javaslata szerinti kötelező célérték helyett), és hogy a közszektor számára nem határoz meg egyedi célértéket:

– A tagállamok úgy érezték, hogy helytelen lenne csak azért a Bíróság elé kerülniük, mert nem teljesítették az előírt megtakarítási szintet: például azért, mert a hat év során a tagállam az előírt 6 % helyett „csak” 5 %-os megtakarítást ért el. A célértékek jövőbeni elérése közvetlenül kapcsolódik az egyes állampolgárok és vállalkozások „energiafogyasztói magatartásához”, ahhoz a magatartáshoz, amelyet a tagállamok az irányelvtervezetben javasolt különböző intézkedésekkel *befolyásolni törekednek*. Ezen intézkedések végső, nettó eredménye azonban teljes mértékben nem kiszámítható, és ezért nem áll teljes egészében a tagállamok ellenőrzése alatt.

– Ezen irányelv alkalmazásának kiindulási pontja tagállamonként jelentős mértékben eltér, néhány tagállam a múltban magas költséggel és gyakran a közszektorban már számottevő erőfeszítéseket tett. Ennek eredményeképpen a javulás lehetőségének mértéke tagállamonként változik.

– A tagállamok csak *költséghatékony* intézkedéseket hozhatnak (ez összhangban áll a bizottsági indokolás megállapításaival, ezért a Tanács a 4. cikk (1) bekezdését kiegészítette egy ilyen rendelkezéssel). Ebben az összefüggésben a tagállamok azon a területen hozzák az intézkedéseket, ahol a költséghatékonyság a legnagyobb – függetlenül attól, hogy ez a köz- vagy magánszektor.

[1] Az önkéntes megállapodások alkalmazását a bizottsági javaslat (13) preambulumbekezdése említi.

A szöveg kiegészült továbbá a *komitológiai eljárással* (16. cikk, a 76. és 99. módosítással összhangban): legfőbb feladata a mellékletekben foglalt számítási módszer továbbfejlesztése (beleértve annak megvizsgálását, hogy hogyan érhető el a „felülről lefelé" és az „alulról felfelé" irányuló mérések közötti megfelelő egyensúly) és a technikai fejlődésnek megfelelő kiigazítása. Ezen felül a szöveg olyan rendelkezéseket vezet be, amelyek lehetővé teszik a célelőirányzatok eléréséhez hozzájáruló eszközül szolgáló *önkéntes megállapodások* alkalmazását.

b) Egyéb változtatások

– A Tanács több új preambulumbekezdést illesztett be ((8a), (8b), (9a), (11a), (11b), (11c), (13b)), és kibővítette a meglevő (8) és (12) preambulumbekezdést.

– 1. cikk második franciabekezdés: a szövegezés némileg módosult, kifejezve, hogy az irányelv célja az energetikai szolgáltatások piacának fejlődéséhez szükséges *feltételek megteremtése*, nem pedig a piac *fejlesztése*.

– 2. cikk: e cikk módosításának célja, hogy az irányelv hatálya alól kivonja a közlekedési vállalkozások azon részeit, amelyek elsődlegesen a repülőgép-üzemanyagok és a tengerészeti bunkerolajok használatára támaszkodnak (a bizottsági javaslat az „energia" fogalmának meghatározásával hasonló kizárást tervezett), valamint a fegyveres erők bizonyos részét.

– A 3. cikk fogalommeghatározásai tekintetében a Tanács arra törekedett, hogy ezeket a lehető legtömörebbé, legkövetkezetesebbé, és a leginkább működőképessé tegye, ugyanakkor adott esetben összhangba hozza azokat az egyéb közösségi jogszabályokban létező fogalommeghatározásokkal.

– Az 5. cikk némiképp rugalmasabbá vált azáltal, hogy a hangsúly a leginkább költséghatékony intézkedésekre helyeződött, valamint utalás történt arra, hogy az egyes konkrét intézkedéseket a megfelelő kormányzati szinten kell meghozni. Ezenkívül az 5. cikk (4) bekezdésében foglalt közbeszerzési iránymutatások listája (amely a bizottsági javaslatban sem volt kötelező jellegű: „a tagállamok használhatnak …") átkerült az V. mellékletbe: ennek célja, hogy ne zárja ki azokat az *egyéb* lehetséges költséghatékony intézkedéseket, amelyeket a közszektor meghozhatna. Az 5. cikk (5) bekezdését törölték, mivel felesleges, tekintetbe véve a Bizottság kezdeményezési jogát.

– A 6. cikket újraszerkesztették: a b) és c) pontot belefoglalták az (1) bekezdésbe, míg az a) pontot a (2) bekezdésben újrafogalmazták. E (2) bekezdés választást tesz lehetővé a tagállamok számára az e cikk hatálya alá tartozó vállalatokra vonatkozóan megállapítandó kötelezettségek között.

– 7. cikk: ez a cikk eredeti formájában túlzottan széleskörű, és lehetséges, hogy alkalmazása meglehetősen költséges, mivel a tagállamok számára feladatként jelöli meg annak biztosítását, hogy valamennyi energiahatékonysági intézkedés valamennyi fogyasztó számára rendelkezésre álljon. A közös álláspontban a cikk célja annak biztosítása, hogy az energiahatékonysági mechanizmusokra, valamint a pénzügyi és jogi keretrendszerekre vonatkozó információk megfelelően átláthatóak legyenek, és a piaci szereplők számára rendelkezésre álljanak.

– 8. cikk: e cikk eredeti formájában a tagállamok felelnek azért, hogy a minősítési, akkreditációs és/vagy tanúsítási rendszerek valamennyi energetikai szolgáltatást nyújtó piaci szereplő számára rendelkezésre álljanak. A cikk kiigazított változatában a tagállamoknak abban az esetben kell ilyen rendszerek hozzáférhetőségét biztosítani, *amennyiben az szükséges* – gyakorlatilag lehetővé téve így a tagállamok számára egyéb vonatkozó tényezők (például a kérdéses piac érettségi szintje, a piaci szereplők száma és a kereslet) figyelembe vételét is az ilyen (költséges) rendszerek kialakítása előtt.

– A 10. cikkbe egy olyan rendelkezés került be, amely bizonyos körülmények között társadalmi célú rendszereket és díjszabási struktúrákat tesz lehetővé.

– A 12. cikk két bekezdéssel egészült ki:

  – A (2) bekezdés bizonyos esetekben kevésbé költséges ellenőrzési intézkedések használatának lehetőségét biztosítja.

  – A (3) bekezdés meghatározza, hogy az épületekről szóló irányelv alapján kiállított igazolással rendelkező telephelyek teljesítették az ellenőrzési követelményeket, valamint lehetővé teszi az olyan rendszerekből adódó ellenőrzéseket, amelyek önkéntes megállapodásokon alapulnak.

– A 13. cikk kiigazításának célja a cikk rugalmasabbá és kevésbé költségessé tétele, valamint az aránytalanul nagy adminisztratív terhek elkerülése.

– A 14. cikkben foglalt jelentéstételi kötelezettséget egyszerűsítették és módosították: az (1) bekezdés lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy figyelembe vegye a már meglevő számítási módszereket, a (2) bekezdés pedig a tagállamok számára egy időközi és egy végső jelentés benyújtását írja elő.

– A szöveg egy új, 15. cikkel egészült ki, amely meghatározza a Bizottság feladatait és azok ütemezését a komitológiai eljárás keretében. Előírja továbbá (az I. és a IV. melléklet vonatkozó rendelkezéseivel együtt) a Bizottság számára egy a tagállamok által az irányelv alkalmazása kezdetének időpontjától használandó olyan számítási módszer kialakítását, amely magában foglalja az alulról felfelé történő számítások bizonyos százalékát. E feladat befejezését követően a Bizottság tovább folytatja munkáját annak érdekében, hogy a vonatkozó tényezőket mérlegelve megvizsgálja, vajon az alulról felfelé történő számítások százalékos aránya tovább növelhető-e (15. cikk (3) bekezdés); amennyiben a Bizottság ennek alapján úgy határoz, hogy az alulról felfelé történő számítások százalékos aránya valóban növelhető, a tagállamoknak két évvel az irányelv alkalmazásának kezdetét követően ezt az új számítási módszert kell alkalmazniuk.

– A 18. cikkben a Bizottság által javasolt 2006. június 1-jei valószerűtlen határidőt kétéves átültetési időszak váltja fel. Ez az időszak egyrészt lehetővé teszi a nemzeti szintű, rendes jogalkotási eljárások befejezését, másrészt lehetőséget teremt:

  – a tagállamoknak, hogy a meglevő számítási módszerekről tájékoztassák a Bizottságot, hogy a Bizottság ezeket figyelembe vehesse (lehetőség szerint 6 hónapon belül, 14. cikk (1) bekezdés),

  – a Bizottságnak, hogy kidolgozza a számítási módszert (18 hónapon belül, 15. cikk (2) bekezdés),

  – a tagállamoknak, hogy kiszámítsák a nemzeti megtakarítási célelőirányzatot, és felkészüljenek a számítási módszer gyakorlati alkalmazására.

– A jelenlegi I. melléklet a nemzeti megtakarítási célelőirányzat kiszámításának módosított módszerét tartalmazza. A 3. pontban a Tanács a Bizottság által javasolt időpontot, amely után általános szabályként az intézkedéseket az éves megtakarítások kiszámítása során figyelembe vehet venni, 1991-ről 1995-re változtatta. Bizonyos esetekben azonban meghagyta az 1991-es időpont használatát: ez a rendelkezés azon tagállamok számára szükséges, akik 1991–1994 között bevezettek bizonyos olyan politikai eszközöket, amelyek ma is használatban vannak. Ez a rendelkezés biztosítja továbbá, hogy azok a tagállamok, amelyek a múltban már jelentős erőfeszítéseket tettek az energiahatékonyság javítása terén, ne részesüljenek kedvezőtlen elbánásban azokhoz a tagállamokhoz képest, amelyek még nem tettek hasonló mértékű intézkedéseket.

– A közös álláspont egyértelművé teszi, hogy a III. mellékletben foglalt felsorolás *példákat* tartalmaz a megfelelő intézkedésekre, nem pedig kimerítő jellegű. Változtatásra került sor továbbá több felsorolt példa esetében is.

– A Tanács a IV. mellékletet az alulról felfelé és a felülről lefelé irányuló számítási módszer részleteivel (1.1. pont), az energiahatékonyságot javító intézkedéseknek az alulról felfelé történő számításban való összehangolt élettartamaira vonatkozó felsorolással (4. pont), valamint a multiplikáló hatásra és a többszöri elszámolásra vonatkozó rendelkezésekkel (5. pont) egészítette ki.

IV. **KÖVETKEZTETÉS**

Mindkét intézmény támogatta a Bizottság javaslatának általános célkitűzését; valamint egyetértett abban, hogy az Uniónak lehetőleg hamarosan el kell kezdenie kihasználni a potenciális energiamegtakarítások által nyújtott lehetőségeket, és tovább kell fejlesztenie az energiahatékony szolgáltatások és termékek piacát. Ebben az összefüggésben a Tanácsnak az a véleménye, hogy a közös álláspont a bizottsági javaslat ezen alapvető célkitűzéseinek eleget tesz.